

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 6.3.2007
COM(2007) 90 végleges

2007/0037 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződés 79. cikke (3) bekezdésének végrehajtása keretében a fuvardíjakban és fuvarozási feltételek terén alkalmazott hátrányos megkülönböztetés megszüntetéséről szóló 11. rendelet és az élelmiszer-higiéniáról szóló 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról

{SEC(2007) 301}

{SEC(2007) 302}

{SEC(2007) 303}

{SEC(2007) 304}

(előterjesztő: a Bizottság)

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

- **A javaslat indokai és célkitűzései**

Számos EK-jogszabályt vezettek be a piaci hiányosságok kiigazítása és a megfelelő feltételek biztosítása céljából. E célok gyakran csak a vállalkozásokra vonatkozó, a jogszabályok alkalmazásával kapcsolatos tájékoztatási és jelentési kötelezettségek felállításával voltak elérhetőek.

Ezen eljárások némelyike idővel szükségtelenül időigényessé vagy elavulttá vált. Ezek a szükségtelen adminisztratív terhek akadályozzák a gazdasági tevékenységet, és kedvezőtlenül hatnak az európai vállalkozások versenyképességére.

A Bizottság elkötelezte magát, hogy e szükségtelen terheket a lehető legjobban lecsökkenti. Ez része a jobb szabályozási stratégiának és alapvető fontosságú annak érdekében, hogy elérjük a nagyobb növekedést és több munkahelyet hirdető lisszaboni célkitűzéseket.

- **Általános összefüggések**

A Bizottság 2006. november 14-én bemutatta az Európai Unión belüli jobb szabályozás stratégiai felülvizsgálatát (COM(2006) 689), amely többek között a vállalkozások igazgatási terheinek 25%-kal történő csökkentését javasolja 2012-ig.

Az adminisztratív terhek csökkentésének cselekvési programja az Európai Unióban című közlemény (COM(2007) 23) tíz kézzelfogható javaslatot határozott meg „gyorsított eljárással megindítandó intézkedéseként”, amelyek az érdekelt felekkel folytatott széleskörű konzultáción, valamint a tagállamok és a bizottsági szakértők javaslatain alapulnak. A „gyorsított eljárású intézkedések” célja, hogy apró jogszabályi változtatásokkal jelentősen csökkentse a vállalkozások adminisztratív terheit, ugyanakkor ne veszélyeztesse a jogszabályok védelmi szintjét vagy eredeti célját.

E „gyorsított eljárású intézkedési” javaslatok egyike az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződés 79. cikke (3) bekezdésének végrehajtása keretében a fuvardíjakban és fuvarozási feltételek terén alkalmazott hátrányos megkülönböztetés megszüntetéséről szóló 11. rendeletet érinti. A javaslat elavult követelmények elhagyását és bizonyos követelmények módosítását tűzi ki célul annak érdekében, hogy a vállalkozásokra nehezedő adminisztratív terhek a lehető legkisebbre csökkenjenek. Az 5. cikk előírja, hogy a fuvarozással foglalkozó vállalkozások (és a tagállamok kormányai) 1961. július 1-je előtt kötelesek információt szolgáltatni a fuvardíjakkal, a díjszabásokkal és a fuvarozási feltételekkel kapcsolatosan. A cikk elhagyható, mivel a fuvarozással foglalkozó vállalkozásokra rótt tájékoztatási követelmények elavultak. A rendelet 6. cikkének (1) bekezdése olyan fuvarokmányt tesz kötelezővé, amely különböző információkat tartalmaz a feladóra, a szállított áru fajtájára, az áruk származási és érkezési helyére, illetve a megteendő útvonalra vagy távolságra, beleértve adott esetben a határátkelőhelyekre vonatkozóan. Mivel ez utóbbi információk – azaz a megteendő útvonal vagy távolság, illetve adott esetben a határátkelőhelyek – már nem feltétlenül szükségesek a rendelet célkitűzései eléréséhez, ezek elhagyhatók. A rendelet 6. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy a fuvaros köteles egy példányt megőrizni a teljes és végleges fuvardíjakról, az egyéb díjakról, valamint a fuvardíjakra és feltételekre kiható

engedményekről vagy egyéb tényezőkről. Ez a mondat elhagyható, hiszen manapság ezek az információk a fuvaros számviteli rendszerében egyébként is hozzáférhetőek, így nincs már szükség arra, hogy a fuvarosok különálló okmányt állítsanak ki és őrizzenek meg. A 6. cikk (3) bekezdésének határozott hivatkozást kell tartalmaznia a fuvarlevelekre, amelyek a szárazföldi szállítási ágazatban jól ismertek és gyakran használtak. E hivatkozás javítja a fuvarozással foglalkozó vállalkozások jogbiztonságát, mert egyértelművé teszi, hogy a fuvarlevelek – amennyiben tartalmazzák a 6. cikk (1) bekezdésében előírt valamennyi adatot – elégségesek.

Egy másik „gyorsított eljárású intézkedés” az élelmiszer-higiéniáról szóló 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozik. Célja, hogy azokat a kisvállalkozásokat, amelyek az élelmiszer-higiéniai ellenőrzéseket képesek egyszerűen a 852/2004/EK rendelet egyéb követelményei végrehajtásával elvégezni, mentesítse a veszélyelemzés és kritikus ellenőrzési pontok elvén alapuló eljárás vagy eljárások („HACCP”) bevezetése, alkalmazása és fenntartása alól. E mentesség azokra a mikrovállalkozásokokra¹ alkalmazandó, amelyek legjellemzőbb tevékenysége a végfelhasználók számára történő közvetlen élelmiszer-értékesítés. E vállalkozások alkalmazottainak száma tíznél kevesebb, és éves forgalmuk vagy éves mérlegük nem haladja meg a 2 millió eurót. A mentesség így nem lenne alkalmazandó a nagy területű szupermarketekre és a szupermarketláncok franchise-jaira.

- **Hatályos rendelkezések a javaslat által szabályozott területen**

Az e javaslat által módosítani kívánt meglévő rendelkezések: az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződés 79. cikke (3) bekezdésének végrehajtása keretében a fuvardíjakban és fuvarozási feltételek terén alkalmazott hátrányos megkülönböztetés megszüntetéséről szóló 11. rendelet 5. és 6. cikke, valamint az élelmiszer-higiéniáról szóló 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 5. cikke.

2. KONZULTÁCIÓ AZ ÉRDEKELT FELEKKEL ÉS HATÁSVIZSGÁLAT

- **Konzultáció az érdekelt felekkel**

Konzultációs módszer

A Bizottság 2007. január 24-i cselekvési programjában tíz kézzelfogható javaslatot határozott meg „gyorsított eljárással megindítandó intézkedéseként”. E javaslatok alapját szakértői konzultációk és különösen egy olyan kísérleti projekt képezte, amely az adminisztratív terhek alapméréseit hasonlította össze 2006-ban a Cseh Köztársaságban, Dániában, Hollandiában és az Egyesült Királyságban.

Az egyik ilyen „gyorsított eljárású intézkedés” a szállítási ágazatra vonatkozott, és „a szállítási statisztikák benyújtására vonatkozó bizonyos kötelezettségek enyhítését” javasolta. Az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződés 79. cikke (3) bekezdésének végrehajtása keretében a fuvardíjakban és fuvarozási feltételek terén alkalmazott hátrányos megkülönböztetés megszüntetéséről szóló 11. rendelet előírja, hogy a fuvarozónak fuvarokmánnyal kell rendelkeznie, amely tartalmazza többek között a távolságot, az útvonalat és a határátkelőhelyeket.

¹ A mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról szóló, 2003. május 6-i 2003/361/EK bizottsági ajánlás (C(2003) 1422, HL L 124., 2003.5.20., 36. o.) értelmében.

Egy másik „gyorsított eljárású intézkedés” az élelmiszer-higiéniára vonatkozott, és a „kisvállalkozások egyes HACCP-követelmények (veszélyelemzés és kritikus ellenőrzési pontok) alóli mentességét” javasolta. A 852/2004/EK rendelet 5. cikke előírja, hogy valamennyi élelmiszeripari-vállalkozó a HACCP (veszélyelemzés és kritikus ellenőrzési pontok) alapelvein alapuló eljárást vagy eljárásokat vezet be, alkalmaz és tart fenn.

A válaszok összefoglalása

A szakértők és a gazdasági ágazat kifejezték arra vonatkozó aggályukat, hogy az 1960-ban a 11. rendeletben előírt követelmények az erősen liberalizált szállítási ágazatban elavultak. Egyes cikkeket elavultnak tartanak, míg mások szükségtelen terheket rónak a vállalkozásokra.

A kisvállalkozások képviselői aggodalmuknak adtak hangot a HACCP-rendszernek az összes élelmiszer-ipari vállalkozásban történő általános alkalmazásával kapcsolatban. A rendeletbe bevezetett rugalmasság ellenére a helyzet tisztázását kérték. A Bizottság egy sor ülést tartott a tagállamok szakértőivel. Az átláthatóság érdekében a Bizottság támogatta továbbá az érintettekkel folytatott párbeszédet, hogy helyet kapjanak különböző társadalmi-gazdasági érdekeket képviselő vélemények is. Ezért ülés szervezésére került sor a termelők, a gazdasági ágazat, a kereskedelem és a fogyasztók képviselőivel, a HACCP-alapú eljárások alkalmazásával és a HACCP rugalmasságával kapcsolatos kérdések megvitatása érdekében. E tárgyalások eredményeit egy útmutató tartalmazza, amelyhez az Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság hozzájárulását adta, és amelyet a következő weboldalon tettek közzé:

http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/hygienelegislation/guidance_doc_haccp_en.pdf

Azon jelentős hatás miatt, amelyet a HACCP-követelmények szigorú alkalmazása gyakorolna a kkv-kra, illetve figyelembe véve azt, hogy egyes vállalkozások a 852/2004/EK rendelet összes egyéb követelményei alkalmazásával a higiéniai védelem hasonló szintjét tudják biztosítani anélkül, hogy alkalmazniuk kellene a teljes HACCP-eljárásokat, valamint annak ellenére, hogy egy útmutató hangsúlyozza a HACCP-alapelvevel kapcsolatos rugalmasság mértékét, néhány vállalkozás számára szükség van az összes HACCP-követelmény alóli mentességre. Megjegyzendő ugyanakkor, hogy a mentességet nem szabad alkalmazni a széles közönséggel kapcsolatban álló vállalkozásokra. A mentességet ezért a tíznél kevesebb alkalmazottal rendelkező vállalkozásokra kell korlátozni, amelyek a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról szóló, 2003. május 6-i 2003/361/EK bizottsági ajánlás értelmében mikrovállalkozásoknak tekinthetők.

• **Hatásvizsgálat**

A 11. rendeletre vonatkozó hatásvizsgálat két lehetőséget vett fontolóra:

1. lehetőség: a szakpolitika változatlanul hagyása

2. lehetőség: az útvonallal, a távolsággal, a fuvardíjjal és az egyéb szállítási feltételekkel kapcsolatos információk biztosítására vonatkozó kötelezettség eltörlése, illetve a fuvarlevelek alkalmazásának engedélyezése a fuvarokmánnyal kapcsolatos fennmaradó követelményekről szóló információk biztosítására.

Az előnyben részesített lehetőség a második, mert csökkenti a szükségtelen adminisztratív terheket, míg az alapvető információk ugyanolyan szintjét továbbra is hozzáférhetővé teszi.

A 852/2004/EK rendeletre vonatkozó hatásvizsgálat három lehetőséget vett fontolóra:

1. *lehetőség:* a szakpolitika változatlanul hagyása
2. *lehetőség:* egyes vállalkozások mentesítése a HACCP-követelmények alól.
3. *lehetőség:* a HACCP-eljárások eltörlése valamennyi vállalkozás számára.

Az előnyben részesített lehetőség a második, mert egészséges egyensúlyt teremt a vállalkozásokra rótt adminisztratív terhek csökkentése és a magas szintű fogyasztóvédelem fenntartása között.

3. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

- **A javaslat összefoglalása**

A 11. rendeletre vonatkozó fellépés célja, hogy a megteendő útvonallal vagy távolsággal, illetve a határátkelőhelyekkel kapcsolatos elavult tájékoztatási követelmények eltörlésével csökkentse a fuvarozással foglalkozó vállalkozásokra nehezedő adminisztratív terheket.

A HACCP-követelményekkel kapcsolatos fellépések célja a 852/2004/EK rendelet oly módon történő módosítása, hogy a mikrovállalkozásokat kizárják a HACCP alapelvein alapuló eljárás vagy eljárások bevezetésének, alkalmazásának és fenntartásának követelménye alól. E mentesség a kevesebb mint tíz alkalmazottal rendelkező vállalkozásokra alkalmazandó, amelyek legjellemzőbb tevékenysége a közvetlen élelmiszer-értékesítés végfelhasználók számára.

- **Jogalap**

A közösségi fellépés jogalapja a szállítás terén az EK-Szerződés 75. cikke, míg az élelmiszer-higiéncia terén az EK-Szerződés 95. cikke és 152. cikke (4) bekezdésének b) pontja.

- **A szubszidiaritás elve**

A tagállami fellépés e területeken nem lenne elégséges az adminisztratív terhek csökkentésére, hiszen a szállítással foglalkozó vállalkozások és az élelmiszer-ipari vállalkozások tájékoztatási követelményeit EK-rendeletek írták elő. A csökkentés ezért kizárólag az érintett rendeletek európai uniós szintű módosításával érhető el.

Az uniós fellépés biztosítani fogja, hogy a fuvarozással foglalkozó valamennyi érintett európai vállalkozás, illetve európai élelmiszer-ipari vállalkozás adminisztratív terhei csökkenjenek majd.

A javaslat tehát megfelel a szubszidiaritás elvének.

- **Az arányosság elve**

A javaslat a következő ok(ok) miatt felel meg az arányosság elvének:

A 11. rendelet és a 852/2004/EK rendelet által elrendelt tájékoztatási követelmények okozta adminisztratív terhek csökkentésének célja csak e rendeletek módosításával érhető el, ami kizárólag ugyanolyan szintű kötelező jogi eszközzel, azaz rendelettel történhet. Ez megfelel az EK-Szerződés 5. cikkében előírt arányossági elvnek.

A javaslat biztosítja, hogy a 11. rendelet és a 852/2004/EK rendelet által elrendelt tájékoztatási követelmények által a fuvarozással foglalkozó vállalkozásokra, illetve ez élelmiszer-ipari kisvállalkozásokra nehezedő adminisztratív terhek minimálisra csökkenjenek.

- **Az eszköz megválasztása**

Javasolt eszköz: rendelet.

Más eszköz nem lenne alkalmas a következő ok(ok) miatt:

A 11. rendelet és a 852/2004/EK rendelet által elrendelt tájékoztatási követelmények okozta adminisztratív terhek csökkentésének célja csak e rendeletek módosításával érhető el, ami kizárólag ugyanolyan típusú és szintű kötelező jogi eszközzel, azaz rendelettel történhet.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslat nincs hatással a Közösség költségvetésére.

5. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

- **Jogszabályok egyszerűsítése**

A javaslat a magánszemélyek adminisztratív eljárásait is egyszerűsíti.

A fuvarozással foglalkozó vállalkozások által követendő adminisztratív eljárások egyszerűbbek lesznek, mivel egyes, a megteendő útvonallal vagy távolsággal, illetve a határátkelőhelyekkel kapcsolatos, nem nélkülözhetetlen dokumentációs követelmények megszűnnek. Egyszerűsödni fognak azon élelmiszer-ipari kisvállalkozások adminisztratív eljárásai, amelyek az élelmiszer-higiéniai ellenőrzéseket el tudják végezni egyszerűen a 852/2004/EK rendelet egyéb követelményei végrehajtásával, mivel a leginkább a végfelhasználók számára történő közvetlen élelmiszer-értékesítéssel foglalkozó mikrovállalkozások mentességet kapnak a HACCP alapelvein alapuló eljárás vagy eljárások bevezetésének, alkalmazásának és fenntartásának követelménye alól.

- **Európai Gazdasági Térség**

A javasolt jogi aktus EGT-vonatkozású, ezért ki kell terjeszteni az Európai Gazdasági Térségre.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződés 79. cikke (3) bekezdésének végrehajtása keretében a fuvardíjakban és fuvarozási feltételek terén alkalmazott hátrányos megkülönböztetés megszüntetéséről szóló 11. rendelet és az élelmiszer-higiéniáról szóló 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 75. cikke (3) bekezdésére, 95. cikkére és 152. cikke (4) bekezdésének b) pontjára,

tekintettel a Bizottság javaslatára²,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére³,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére⁴,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárással⁵ összhangban,

mivel:

- (1) A jobb szabályozásra vonatkozó közösségi politikák – különösen „Az Európai Unión belüli jobb szabályozás stratégiai felülvizsgálata”⁶ című, a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának címzett bizottsági közlemény, valamint „Az adminisztratív terhek csökkentésének cselekvési programja az Európai Unióban,”⁷ című, a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának címzett bizottsági közlemény – hangsúlyozzák a meglévő jogszabályok által a vállalkozásokra rótt adminisztratív terhek csökkentésének fontosságát, mivel ez lényeges eleme versenyképességük javításának és a lisszaboni menetrend célkitűzései elérésének.

² HL C [...], [...], [...]. o.

³ HL C [...], [...], [...]. o.

⁴ HL C [...], [...], [...]. o.

⁵ HL C [...], [...], [...]. o.

⁶ COM(2006) 689.

⁷ COM(2007) 23.

- (2) A 11. rendelet⁸ meghatározza a Közösségen belüli szárazföldi szállítás terén fennálló megkülönböztetés egyes formáinak eltörlésére az EK-Szerződés 75. cikkében előírt közösségi szabályokat. A vállalkozásokra nehezedő adminisztratív terhek csökkentése érdekében e rendeletet egyszerűsíteni kell azáltal, hogy eltörlik az elavult és szükségtelen követelményeket, különösen az egyes olyan információk papíron történő megtartására vonatkozó követelményeket, amelyek a technikai fejlődés következményeképpen ma már a fuvaros számviteli rendszerében is hozzáférhetők.
- (3) A 852/2004/EK rendelet⁹ 5. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy valamennyi élelmiszeripari-vállalkozó a veszélyelemzés és kritikus ellenőrzési pontok (HACCP) alapelvein alapuló eljárást vagy eljárásokat vezet be, alkalmaz és tart fenn.
- (4) A tapasztalat azt mutatja, hogy egyes élelmiszer-ipari vállalkozásokban az élelmiszer-higiéniát biztosíthatja a 852/2004/EK rendeletben meghatározott élelmiszer-higiéniái követelmények megfelelő végrehajtása anélkül, hogy sor kerülne a HACCP-rendszer alkalmazására. Az érintett vállalkozások nevezetesen azok a kisvállalkozások, amelyek legjellemzőbb tevékenysége termékeik közvetlen értékesítése végfelhasználók számára (mint például pékségek, hentesek, élelmiszerboltok, piaci árusítóhelyek, éttermek és bárók), és amelyek a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról szóló, 2003. május 6-i 2003/361/EK bizottsági ajánlás¹⁰ értelmében mikrovállalkozások.
- (5) Helyénvaló tehát e vállalkozásoknak mentességet biztosítani a 852/2004/EK rendelet 5. cikkének (1) bekezdésében előírt követelmény alól, miközben természetesen meg kell felelniük e rendelet valamennyi egyéb követelményének.
- (6) Mivel a 852/2004/EK rendelet és a 11. rendelet módosításának közös célja a vállalkozásokra nehezedő adminisztratív terhek csökkentése a rendeletek alapjául szolgáló célok megváltoztatása nélkül, helyénvaló e módosításokat egyetlen rendeletbe ötvözni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A 11. rendelet a következőképpen módosul:

- (1) Az 5. cikket el kell hagyni.
- (2) A 6. cikk a következőképpen módosul:
 - a) Az (1) bekezdésben az ötödik és hatodik francia bekezdést el kell hagyni;
 - b) A (2) bekezdésben a harmadik mondatot el kell hagyni;

⁸ HL P 52., 1960.8.16., 1121. o. A legutóbb a 3626/84/EGK rendelettel (HL L 335., 1984.12.22., 4. o.) módosított rendelet.

⁹ HL L 139., 2004.4.30., 1. o. helyesbített változat: HL L 226., 2004.6.25., 3. o.

¹⁰ HL L 124., 2003.5.20., 36. o.

c) A (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„3. Amennyiben a már létező okmányok (mint például fuvarlevelek vagy egyéb fuvarokmányok) is alkalmasak az (1) bekezdésben felsorolt összes információ megadására, és a fuvarozók nyilvántartási és számviteli rendszerével együtt lehetővé teszik a fuvardíjak és fuvarozási feltételek teljes körű ellenőrzését annak megállapítása végett, hogy a Szerződés 75. cikkének (1) bekezdésében említett hátrányos megkülönböztetéseket megszüntették-e vagy elkerülték-e, úgy a fuvarozók részéről nincs szükség új okmányok bevezetésére.”

2. cikk

A 852/2004/EK rendelet 5. cikkének (3) bekezdése a következő mondattal egészül ki:

„E rendelet egyéb követelményeinek sérelme nélkül az (1) bekezdés nem alkalmazandó azon vállalkozásokra, amelyek a 2003. május 6-i 2003/361/EK bizottsági ajánlás¹¹ értelmében mikrovállalkozások, és amelyek legjellemzőbb tevékenysége a végfelhasználók számára történő közvetlen élelmiszer-értékesítés.”

3. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben,

Az Európai Parlament részéről
Az elnök

a Tanács részéről
az elnök

¹¹ HL L 124., 2003.5.20., 36. o.